

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Rózsa tér, Kardos-ház, 16. sz. alatt.
Ide intéendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adtnak. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egyóra 1 frt.
HIRDETÉSI DÍJ:
Ot-hasasos posztora egyzerrel bejuttatásért 5 kr. — Bélyegző minden hirdetésért külön 50 kr. — Nélkül 4 hasasos posztoraért 30 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiac, Sz. Nagy Károly-ház.
Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és áhirdetmények.

Előfizetési felhívás

„DEBRECZENI ELLENŐR“
politikai, társadalmi és közgazdasági lap
1882. évi folyamára.

Előfizetési árak:
Egész évre — 10 frt — kr.
Fél évre — 5 frt — kr.
Negyedévre: — 2 frt 50 kr.
Egy órára: — 1 frt.

Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban Kutasi Imre könyvnyomdájaiban, (Főpiac, Sz. Nagy Károly ur házában), — továbbá Telegdy K. Lajos és Ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedéseikben, a vidéken postautalványon minden posta hivatalnál.

A „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztősége s kiadóhivatala.

Csak egy miatt nem lehet!

(T.) Valamin tőri fejét a habarék, mit azonban, a legkomolyabban legyen mondva, nem bánunk, sőt régen így kellett volna! Az a természetellenes kacsintgatás, melyet ő a szélsőbakra cselekedett, hogy nem használta neki, azt beláthatta s bizony egy szélsőbaltól sem lett habarék, de mert hát az a szélsőbal olyan szépen tudott énekelni a rókának, hogy azért szájából nem ejtette ki a sajátot, hát leve sok habarékiból szélsőbali. Az egész taktika tehát, mely arra volt szánva, hogy csak a kormány grengüljön, nem hozott a habarék konyhájára semmit, mert a kormánypart erősbődött, s a mely párt gyengült, — az a habarék vala. Ez a tapasztalat tehát megtaníthatja a mérsékelteket (!) hogy a szélsőbalt dédelgetni nem jó.

Ugy látszik tehát, hogy egyet gondolán, és hogy jelenleg más valami van a fulk meggett; mert hogy a habarék ószintén és hátsó gondolat nélkül semmit nem tesz, annyira már ismerjük. De meg a választóvíz, Somsich apó is köztük van, ki ha zavart nem csinálhat a maga partjában, hát tőri fejét, hogy csinálhasson a máséban, mert a mint hogy az ember a kliephimaniára születik, épen úgy született a zavaresinálásra Somsich apó.

Ugy látszik tehát, hogy a szélsőbalt akarnák előbb összehabarítani, hogy így aztán megtörténvén a vegyi processus, bekövekezzék a szétválás.

Hírlapirodalmunknak mindenféle zsirral megkent, legfráfinizottabb lapja tehát, a „Pesti Napló“ egy kérdés alakjában üszköt

igyekszik a pártba dobni s felszólítja a magát «függetlenségnek» nevező ama tökéletlen «egyetértést», mely a pártban uralg: Mondják ki végre valahára, hogy mit akarnak? Personal uniót-e? Elválást-e? Köztársaságot-e? — szóval: mi a céljuk? Mert hogy a «Függetlenség» nem «Egyetértés», azt tudja már az egész ország, sőt azt is, hogy ez a két lap halálos ellensége egymásnak, s hogy e két lap követőinek elve is határozottan ellenkezik egymással. Ezért nem iratják be magukat a függetlenségi klubba a szélsőbali képviselők közül igen sokan, mert nem akarnak folytonosan veszekedni és torzsonkodni. Szóval a «Pesti Napló» kisüti, hogy a szélsőbal minden csak nem egy húrton pendült, hát miért nem hagyják el egymást?

Megtéve pedig ezen kérdést, lepiszkás szerepéhez méltóan hátravonul és várja most már, hogy mi lesz a ma kérdésnek eredménye? Fog-e rá válaszolni a szélsőbali sajtó avagy nem? Hogy és mit válaszol? Miként lehessen majd abba a válaszbba úgy belekötni, hogy legalább a közönség előtt a szélsőbal morális széthullása leplezetlen legyen, mit a tényleges széthullásnak követni kell.

A szélsőbali sajtó választát tehát, mely a t. olvasó előtt e sorok megjelenésekor már ismeretes lézen, kíváncsian várjuk s megvagyunk róla győződve, hogy a sokkali ügyesebb habarék fog azon rést találni, elegendőt, melyeken át bevezesse a trójai lovat; mert hogy a habarék olyan valamit fuzion tőri fejét, mely közte és a szélsőbal mérsékeltt része közt jönne létre? az ki fog tűnni mielőbb, amde hogy ezen fuzió aztán nem lehet másképen, mint úgy, hogy Mahomed megy a hegyhez, az bizonyos.

A mérsékelttől szélsőbal vezetői nem a mai datum óta állnak teljes ellentétben a vadabbakkal s ime, azért együtt vannak mégis, noha úgy szeretnének már szétmenni, hogy senki jobban. Egy kis, magán frakció azonban nem akarna lenni egyik sem s e szerint a mérsékeltek csakis úgy mehetnének, ha csatlakozhatnának valakihez. Ezért piszkálja tehát a dolgot a »Pesti Napló« — s foglalja állását azonképen, hogy a mérsékelttől szélsőbali a habarékba ütődjenek.

Nem hisszük azonban, hogy e furfangnak eredménye legyen; nem azért, mintha a szélsőbal mérsékelttől részén mulnék, vagy az a közvéleménytől félne, hanem azért: mert attól az anathematól ret-

teg, mely a Kossuth Lajos ajkairól megdörögne, ki ha bár most sem igen rokonszenvez már velük, de legalább tūri őket mindaddig, míg a 67-es alapra rá nem lépnek, hanem ekkor aztán megdörögne az ég Turin felől s a mesterüket megtagadók porba lennének sújtva általa, Verhovay pedig megülné az ő fényes diadalát a hitehagyottak felett, az «Egyetértés» előfizetőinek egy része is hozzá csatlakoznék, s akkor lenne csak ur valaki, hogy olyant még nem is láttunk... Már pedig, hogy a függetlenségi ama része, mely Verhovayt jobban gyűlöli a kormánypartnál a tért ő neki engedje át? — Maga az a gondolat is elég arra, hogy meghusztoson minden fuziót.

A »P. Napló« tehát gazda nélkül számít. Igaz, hogy a szélső bal nem egyet akar, igaz hogy az egyetlenség nagy köztük és az egymás iránti gyűlölet még nagyobb, amde amíg ki vannak téve annak az eshetőségnek, hogy a Turin felől jövő fényesség majdán Verhovayt emelne apothozisként az ország szélsőbali közönsége felé, mindaddig csak is úgy beszélgethetnek a fuzióról »Napló« uraimék, ha kirugják magok alól az 1867-ki alapot.

Kérem a rendőrséghez az éneklő madarak ügyében.

Debreczen, jan. 3.

E lap hasábjain egy pár év óta sokszor panaszkodtak az éneklő s bogár-év madarak elfogdosása ellen, de ha meghallották is a panaszt, felrendszabályok hozatalán kívül más eredménye nem lett. Az elfogott madarak árulása el van ugyan tiltva a megszokott régi helyen cselegléd-utczán szerda és szombat napokon s talán a kőszá gyerkeket is megszólitának, ha épen szembetűnő helyen koboznák az ártatlan madarak fészket, de hát mindez csak felrendszabály immel-ámmal végrehajtva a közrendőség által, minden érzék nélkül, olyanforma buzgósággal mint a Bach-korszak végén mikor ugyanazon piacról a dugaszban dohányt áruló asszonyokat tiltották, inkább utasítva őket, hogy hova menjenek árulni ahol majd hajuk szála sem görbül. Hiszen csak a felsőbb-sz parasncsok a tilalom tartást a szegény ember rontására, oktalanság volna szigoruan venni.

Igy gondolkodhatnak a madár vásárról is a közrendőrök, mert nem is igen lehet tőlük kivánni, hogy felfogják, mikép annak még másfelé is lehet az oka, ehhez már vagy az kellene, hogy külön oktatásban részesüljenek — ami nem volna ártalmas — vagy pedig több intelligenciával kellene nekik rendelkezni. De van a rendőrségnek most olyan feje, akihez nagy bizalommal járulunk, mert meg-

vagyunk győződve, hogy minden jó ügyére lelkésül. Tudjuk, hogy belátja panaszunk méltányosságát s van erélye rendelkezését érvényesíteni.

Tehát a madarak árulásának tilalma ki van adva már egy pár év óta, de azért folyvást fogdoszák azokat és árulják, talán nem olyan nagy mértékben mint az előtt, de mindenesetre nagyobb mértékben semhogy tűrni lehetne azt itt, az alább következő okok miatt. Árulják utca szegleteken, de különösen a főiskola szegletén csaknem minden nap, vasárnapokon mindig. Ennek pedig fő oka az, mert a tilalom csak papírra van komolyan leírva, a valóságban megelégednek azzal, hogy néha az árulókat hazaküldik azok pedig elmennek másik utca szegletére árulni.

Ezen gonosz szokásnak direkt nagy jelentősége, hogy t. i. milyen káros a gazdának kértésnek érdesznek valóságos munkatársait a bogárev madarakat elfogdosni s azoknak szaporodását akadályozni, nem akarom fejtegetni, mert azt talán senki sem vonja már kétségbe, csupán a madárfogdosás és árulásnak szintén fontos, indirekt káros befolyásáról szölok, mert azt talán nem gondolja meg mindenki.

Kik és hogy szokták az éneklő madarakat fogni? Napfényes időben, késő ősszel és kora tavasszal, a mikor javában lehetne dolgozni, erőteljes férfiak egy már megszidított éneklő madarat vesznek elő, kimennek a mezőre, alaacsony fára felakasztják a kaliczka zárt madarat s a közellevő fák galyait megakadják vékony, madárléppel bekenet szalmaszállakkal, lépesszőkkel s azzal lefeküsznek s napok hosszan hevernek, alsznak ott, várva a családka szelidített madár hangjára előző óadtársakat, melyek csoportonként ragadnak a vesszőkre s hullanak alá. Tudva levő dolog, hogy kevesebb az éneklő madarak között a him, mint a nőstény; a madarászok pedig csak a him kell, tehát az elfogott nőstényekre a legjobb esetben az a sors vár, hogy a lépesszőről letéptetnek, abbéli beemelésük közben, hogy nem használható, durván megtépve eldobáltatnak, a mit vulgo eleresztésnek neveznek, a megfogott himek pedig kaliczka kerülnék.

Eddigiekből látjuk először is azt, hogy a madarászás valóságos henyelés, az emberek ezáltal dologtalanságra szoknak; sőt ha többen jönnek össze, legtöbbször karttyázással rövidítik a várakozás órait, a henyelést tehát tiltani már magában véve is üdvös dolog és azt a rendőrségnek nem úgy kell venni, mintha valakinek fáradságos munkájára szerzett produktumait tiltaná a piacztól, és annak esetleg lefoglalása s az illetékes ezen felül még megbüntetése is csak méltányos lehet.

Továbbá látjuk, hogy a madarászással az éneklő madarak között nemcsak annyi kár esik, mint a mit mi a piaczon látunk, sőt épen nem; bizvást fel lehet venni, hogy még két annyi madár teljesen elvész, mint a meanyi a piacra kerül. Sőt azt is hallottam, hogy e szám tíz-

— Micsoda újságot? — kérdé a felügyelő.

— Tegnap este hallám, Jim az Elsterzi-merben jött és azt mondta, hogy Gerehsterben hallotta. Még két távirati sodronyt fogunk kapni; kíváncsi vagyok, mennyi mu-kával fognak még minket agyon terhelni?

— Tehát tegnap este ismét az Elsterzi-merben volt ön Jones? — jegyzé meg a felügyelő szemrehányó hangon, nialatt az újság hallgatott.

— Alig egy órá, — dörmögte a kapus. — Csak az ön javáért szölok Jones; a mennyire tölem telt, igyekeztem önt arról lebeszélni, de azáltal a mint hiszem, csak túrelmet tettem próbára; ezental nem szölok semmit.

— Talán a feleségem ismét itt volt panaszkodni? — kérdé a kapus, fejét boszusan esóválva.

— Nem, én nejet két hó óta csak a templomban láttam, de én tudom mi a korcsma önének és kis gyermekeire gondoltam.

— Uff! — dörmögte a kapus láthatólag nem örvendve kis nyája felemelésén; abból van elég! Itt jön végre!

Az utolsó szavakat, mas hanggal mondá, s láthatólag megkönnyebbült, lehet azért, hogy e tárgy elejtett, lehet azért, hogy a vonat végre meg-rkezett. Epen szemközt volt Hartledonnal, midőn a kapus megpillantá és élesen füttyölve, sebesen kerülte meg a talut; hosszú vonat volt fedett kocikkal s egy vagy két személyszállító coupeval; nem a kellő időben-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczaja.

Elster balgasága.

Angol regény.

Irta: Mrs. Wood Henry.

Fordította: T. M.-né.

ELSŐ KÖTET.

I. FEJEZET.

A reggeli vonattal.

Gyönyörű augusztusi reggel volt. A felkelő nap első sugarai új életre ébreszté e kis világot itt alatt, részben egy boldog és gyönyörteljes, részben egy keserv és gondtelt napra. — Kétségkívül a legszebb vidékhez, melyre sugarait veté, tartozott azon hely is, mely közvetlen Angolhon sziveben terült el, habár a felkelő nap majdnem minden vidéknek elragadó báját kölcsönöz.

A grófság Angolhon közepészen feküdt, vagy még jobban mondva, a déli részén, és bájos vidéke gazdag erdőségeivel, mosolygó terei, mormoló patakja és zugó fájaival nem kevés hírt szerzett magának. A learatott termény többnyire be volt már hordva, csak itt-ott pompázott még egyes szántóföld arany kalászaival, mely a táj szépségét még jobban fokozta.

A grófság egyik része sem volt oly bőkezűleg természeti szépségekkel elárasztva,

mint Colne falu vidéke, mely egy jó mértföldnyire feküdt a kerületi fővárostól.

Egyebiránt Colne igen előkelő falu volt, közvetlen közelében emelkedett a Hartledon gróf pompás uri laka s ez által több tekintélyes család telepedett itt le, és a hosszú sor fehérre mezelt csinos falusi lakok, festői kinezést mutattak; mindemelelt a szegény és dolgozó osztály nagy számmal volt képviselve. A lakosság vidéki nemesség, szatócs és szegényből állt, a középosztály igen gyéren volt található.

Colne még nem oly régen lett fontos hely. Nehány évvel e gyönyörű augusztusi reggel előtt egy jótékony szellem vaspályához juttatá, egy vaspálya és pályaudvar minden larmájával és zsiabájával.

S mivel az egyenes vonal, a kerületi város Jerchster és London közt Colnen ment keresztül; a közlekedés napoként emelkedett. A lakosság azon csodálkozott, mint tettek meg előbb az utasok ezt az utat, s mily nagy kerüléseket kellett nekik azelőtt tenniük.

A falu egy völgybe feküdt, úgy szólv két oldal a talaj kissé emelkedett; a nyugoti oldalon volt a pályaudvar, a keletin emelkedett Hartledon Pair szép nagy kőből épült kastélya. Colne külső oldalán a pálya egy kis kanyarulatot tett, mivel a völgy, melyben a falu feküdt, egy töltéssel volt a két magaslattal összekötve s ez egyszersmind a szemnek nagyszerű látványt nyújtott.

Az óra majdnem hatot ütött és a pályaudvarban megkezdődött az élet.

szer ennyire is tehető, még itt nálunk is, — mert az éneklésre nem használható, megfogott mindenféle madarak megölve, vendéglőbe szállítottak stb., az étlapon mint „apró madarak sülve” fordulnak elő. Ezt nem látam s nem is akarom elhinni, hogy a rendőrség megengedje; más városokban az ilyen vendéglősök szigorúan bünhődnek.

A további rossz következménye a madárfogásnak és árulásnak az, hogy a kiskorú gyermekek ahoz hozzászoknak, a madarak sanygatása és kioldása iránt közönyösökké lesznek, nehány krajczárért megveszik a madarakat s kaliczákban kinezik, mert tudnivaló, hogy a nem éneklő madár soha meg nem szelidül annyira, hogy a kaliczát otthonának tekintse, — folyvást vergődik és szabadulni akar.

Többször hallottam azon megnyugtató akarárszerevetelt, hogy legalább a gyermekeknek, sőt nagyoknak is örömet csinálnak az éneklő madarak elfogdosásával. Ez azonban helytelen okoskodás; a gyermekeknek nem szabad gyönyörködni még a legkárosabb cserebogár kinezésében sem.

Aztán miért nem tenyésztenek e czelra kaliczákba való madarakat? Mennyivel több gyönyörűséget okozhat mindenkinek egy kedves kis kanári madár, mely szűk kaliczájában születve, azzal kedélyesen megelégszik. Ugy látszik, hogy mi mindennek a könnyebb végét szeretnénk megfogni; az igaz, hogy a kanári madár tenyészése egy kis fáradsággal is jár, de éppen az éneklő madaraknak szabad elfogdosása miatt nincs ez nálunk úgy elterjedve, mint külföldön, hol a legutolsó földmives lakásában is látjuk a kanári madarat és éppen negyedrész árért lehet megszerezni, mint nálunk, különösen Debreczenben.

Azt meg éppen sokszor lehet hallani, midőn a madarak fogdosása, előfák s nyilvános kerteknek a közép által való rombolásáról van szó, hogy: nem ér a büntetés sokat az iskolában kell azt kezdeni, majd meghozza azt az idő, a nevelés stb. Ez mind igen szépen van mondva, de hogy tanítja azt meg a gyermek az iskolában, ha ott a tanítótól az állatok kimelését hallja, s a mint kilép onnan, a z ajtófényen árujják a megfogott madarat s nyilvánosan megengedik, hogy megszeresse magának? Hát azok az értelmes gazdák, kertészek, erdőszők és más művelt emberek, kik könyvekből olvassák, intézeti előadásokból tanulják, hogy a bogárevő madarakat, hogy kell kimélni, szaporítani, hogy kell azoknak néha tetemes költséggel ültetvényeink közelében mesterséges fészkeket készíteni, hogy kell azokat táplálni stb. Mit mondanak mi rólunk, látva, hogy árulni hagyjuk a madarakat s nyári időben az erdőnek minden mellék útja tele van szétzört madárfészkekkel, összetört s kihányt madár tojásokkal?

Hogy mit mondanak, azt mindenki képzheti, azaz tehát nem terjeszkedünk, hanem arra kérjük a rendőrséget, hogy a madárfogás tilalmát vegye a legszigorubbán, ne tekintse elég büntetésnek az árult madarak azzal szabadon eresztését, hanem az azzal foglalkozókat pénzbírsággal és fogsággal sújtsa, mert csak így lehet reményelni, hogy e gonosz szokásnak legalább egy generációval vége lesz.

De nem tartjuk feleslegesnek ez ügyet a néptanító figyelmébe is ajánlani, tessék elhinni, hogy tanítanak olyan ismereteket az iskolában a melyeknek nincs annyi morális hasznuk, mintha az éneklő madarak kimelését már a kis gyermekeknek szívókbá csepegtetik apró mesék és elbeszélések közben. — Hiszünk is, hogy teszik ezt, de nem a kellő mértékben, különben nem koboznák egész nyáron az erdei fészkeket az iskolás fiúk, a mit utóljára is nem tud a rendőrség egészen megakadályozni.

BUCSUSZÓ.

Debreczen, jan.

Negyedfél hetet töltöttem Debreczenben, s ez idő alatt 1500 frtot gyűjtöttem itt, mit gyümölcsözés végett a takarekpénztárban helyeztem el.

Igazán oly kimondhatatlan édes öröm szállja meg lelkem még most is, a mint képzetelembe idézem azon kedves, édes arczokat, a kik lelkesedve, igazi nagy lelki örömmel adták at azt, a mit jóindulata okból szántak Isten dicsőségére s egyházunk felepitésére.

Igazán én itt bizonyíthatóan tehetek e mai napon, hogy a debreczeniek nagy jó kedvvel adakoztak vallás, rang és kor különbség nélkül a nagybecserekiek számára.

Katholikusok, ágostai hitvallásúak, zsidók, reformátusok, mind egyformán adták azt és annyit, a mennyit tehetségeikhez képest adhattak.

Köszönet, forró köszönet legyen mondva e helyen is általam; a nemes lelkeknek.

S aztán adtak rang, vagyon különbség nélkül mindenkinek... Az a kinek nincs hol fejét lehajtani, s a kinek csak dolgaért van mindennapi kenyerre, s a ki csak nagy nehezen tud nehány krajczárt megtakarítani, az ép úgy elhozta megtakarított fillereit s letette ép oly örömmel, mint az ezrekkel bíró.

A kis iskolás gyermekek összegyűjtötték maguk között fillereiket s átadták azt gyermeki naiv örömmel, egyházunk számára. A társulatba lévő ifjak, férfiak, társulati pénztáraikból is szavaztak számunkra. Voltak családok, hol a család minden tagja a legkisebttől kezdve fel a legnagyobbig, elhozta s átadta megtakarított pénzeszközét. Így, így hozták el kor különbség nélkül kedves áldozataikat sokan és tettek azt le örömtől sugárzó arczal, édes gyönyörrel teljes kebelrel a nagybecserekiek számára.

Legyen köszönet, forró köszönet mondva itt is minden rangú és koru adakozónak, a kicsiknek ép úgy, mint a nagyoknak, a szegényeknek ép úgy, mint a gazdagoknak.

S aztán úgy mint a megfogható jeleneteknek voltam tanúja, tekintve a módot, a mint sokan adtak.

Volt nehány, a ki lakásomon keresett fel s adta at szives adományát, tartva vagy attól, hogy nem kereselem fel őket, vagy pedig felve attól, hogy már elkerültem őket.

A kik így adtak, bizony nagy jó kedvvel adtak s véghetetlen nagy lelki örömet okoztak nekem.

Aztán voltak olyanok, a kik érettem küldöttek, hogy menjenek ide vagy oda, mert őket elkerültem, pedig szivesen várnak.

S aztán az is mily édes örömmel töltöbe az én szívem, midőn tanúja voltam annak, sok helyt, hogy a mint a házi gazdához beléptem, hát csak labra kelnek az összes lakók s egymás után jönnek be, s adják at örömtől sugárzó arczal megtakarított s számunkra fél-tett pénzeiket.

S aztán minden, de minden a lehető legjobb benyomást tette itt reám, a mik között bizonyára nem csekély fontosságúak azon buzditó elismerő szavak emléket a legnagyobbtól le egész a legkisebbig főispán ur ó méltóságától le egész a tizházigazdáig nyerhetni szerencsés valék.

Legyen köszönet forró köszönet mondva itt mindazoknak kik lelkes beszédekkel elismerő buzditásokkal erősítették az erőt, buzditották a buzgóságtalant s gyámolították a gyámolatlant.

S aztán végül legyen köszönet, forró köszönet mondva a debreczeni nagytisztelettel és tudós lelképástoroknak s e nemes város nagyságos polgármester urának, főjegyző és főkapitány urainak szives utmutatásokért, jóakaratu tanácsaikért és azon szives és kegyes gyámolításért mellyel engem e munkában itt megindítani s annak folyamában segíteni kegyeskedtek.

S legvégeleg fogadják legforróbb köszönetem azon érdemes és jószívú urak és asszonyok, kik itt letem alkalmával engem azzal megtisztelni kegyeskedtek, hogy asztalaikhoz

ültettek kedves uraim és asszonyaim köszönöm, nagyon köszönöm itt e helyen is irányomban tanusított szives jóindulatokat és nagybecsű figyelmeket s hídjek el, hogy annak jutalma nem marad el. Én az ur Jézus egy kicsinyének tartom magam, Krisztus ígérete pedig így szól: „Bizony mondom néktek, a mit cselekedtetek eggyél az én kicsiny atyámfiai közül azt én magammal cselekedtetek (Máté 25; 40).”

És most még egyszer fogadja e nemes város minden rendű és rangu lakosa legforróbb köszönetem és legtisztább szívből eredő áldás kívánnatom.

Legyen e város minden rendű és rangu lakosa megáldva házaikban, házaikon kívül, hivatalos és magán foglalkozásaikban földön és menyben s adjon Isten mindenkinek itt örömet, bekességet, boldogságot, megelégedést és jólétet testi lelki javakat mindenha.

Teljes tisztelettel és szeretettel.

Szalay József,
lelképástor.

Felhívás polgártársaimhoz!

Debreczen város csaknem minden tagja bir tudomással arról, hogy a polgári olvasó kör mily mértékben nyújt segédkezet a debreczeni lakosok szellemi s erkölcsi műveléséhez, legjobban meggyőződhetik erről, ki a polgári körnek gyakori látogatója, hol a társalgás s elvezetést nyújtó nemes iatékok, lapok s hasznos könyvek olvasása önként kinalkozik mindenkinek.

En, ki a polgári körnek számos év óta vagyok tagja, jó lelekkel mondhatom el, hogy e kör zaj nélkül, de szép eredménnyel felelt eddig meg alapszabályul kitűzött nemes céljának.

Ily intézmény Debreczenben nélkülözhetlen, ha nem volna is, elette kellene lepetni; ily egyület támogatás nélkül hagyni nem lehet.

Bizodalmasan kérem fel tehát polgártársaimat, hogy a többször említett, minden politikai színezetűl ment, egyedül közmvéledési kört pártolni sziveskedjenek.

1882. évi január 1-ső napján kezdte meg ujra három éves ciuslát, lépünk a tagok sorába, egy évi tagsági díj 2 frt, ezen 2 frtot nemesebb czelra alig fordíthatnánk, ily kevés összeg alig-alig nyújt több elvezetést.

Aláírni lehet a kör helyiségében czegeled-utca, a Kaffka-fele ház emeleti részében.

Egy debreczeni polgár.

Irodalom s művészet.

Uj zeneművek. Táborosky és Parsch zenemű kereskedésében Budapestén megjelent: 32-ik magyar ábránd magyar dalok felett. 1. Plevna nota Szentirmaytól. 2. Minden este fúvolázok sokáig. 3. Béköt vertem. 4. Baja város. 5. Egy kis lány sétál a váci utcán (Szentirmaytól) zongorára szerzé Székely Imre. Ara 1 frt 50 kr.

A Magyar Doctrinairek cím alatt B e k s i c s Gusztávól jeles könyv jelent meg Aigner Lajosnál — Ara 1 frt 20 kr

A „Hölgyek Lapja” hetenként megjelenő szépirodalmi és divatlap minden száma párisi divatképekkel és értékes mellekletekkel jelen meg. Előfizetési ára évnegyedre 3 frt. félve 6 frt, egész évre 12 frt. Előfizetheti bármely hónap elejétől. Szerkesztő és kiadó Milassin Vilmos, kímél ezenkívül megrendelhető a „Szépirodalmi Csarnok” regény folyóirat mindkét folyama, mindkettőt hetenként jelen meg négy ives füzetekben s bemenként küldetik meg.

A „Magyar Szemle” című tekintélyes irodalmi havi folyóirat szerkesztését Bodnár Zsigmondtól Rudnyánszky Gyula vette át. A „Magyar Szemle” havonként hat iven tartalmazni fog érdekesítő eredeti elbeszélések, rajzokat és költeményeket, politikai társadalmi és irodalmi tanulmányokat, aesthetikai tudományos és ismeretterjesztő cikkeket. A „Magyar Szemle” előfizetési ára egész évre 6 frt, fuzetenként 60 kr. Az előfizetések a

sütött szemmel, de szavait sokkal hangosabban és érthetőbben ejté ki, mint különben szokta. — De talán nem itt dolgozik ön! — Kapus!

— Keresetem rozslu tötött ki uram — viszonzá a kapus, — és most addig leszek itt míg ismét valamihez kezdhetek.

— Mi okozta a bajt? — kérde az idegen mialatt barátságos részvét sugárzott szép kék szeméből.

Jones hol egyik, hol másik lábára állt, mert a világ minden kücséért sem mondta volna ki az igaz szót t. i. „a korhelység.”

— Nagyságos uram sokan vannak egy ellen, az utolsó csep vért is kiszínák az emberből, ha tehetnek. És aztán anyi száját kell étetni. En nem is tudom mirevaló a sok gyermek. Senki sem akar rajtok felgönni.

Az idegen hangosan felnevetett, de több kérdést nem tett. Homályosan emlékezett Jonesnak előbbi csavargó életére és talán arra gondolt, hogy nem csak a sok gyermek és a rossz akarat oka bajának. Egy pillanatig még körülnézett a pályaudvarban, mely igen szépen nézett ki tarka virágos ágyával aztán utjára indult.

A Hartledon családhoz tartozik ezen ur Jones? — kérde a felügyelő utána nézve.

— A gróf öcse — viszonzá amaz szokott mogorvaságába vissza esve. — Még csak kettő el közülök, a harmadik testvér meghalt. Szeretném tudni vissza jönnek-e ismét? Calne nem is az, mióta elmentek.

— Melyik ez a kettő közül?

szerkesztőhöz Budapest, váci korut 72. küldendők.

Magyar Dal-album új folyamának 3-ik füzetét megjelent Győrben Hennicke Rezsónél és tartalmaz összesen 20 magyar dalt. Egyes füzet ára csak 25 kr.

Napi hírek.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, előfizetéseik melőbbi szives megújítására, hogy a lap szétküldésében főnnakadás ne történjen s főlösleges példányokat ne nyomassunk.

A helybéli szabadalvú párt által új év első napján elnökei Tóth Antal és Fráter Imre urak tiszteletére rendezett banketten, mint irtuk számos szebbnél szebb toasztok mondatnak. Ezek között egyik leg-szebb hely illeti azt, melyet Simonffy Imre polgármester ur az országos szabadalvú párt érdemdu elnökeire Vizsolyi Gusztáv és Szathmáry Miklós urakra mondott. A felköszöntő hosszantartó lelkesedett eljenzés kísérte. — Ugyszinten viharos eljenzés közt mondott felköszöntőt Fráter Imre ur Kiss Lajos; Nemes Kálmán ur pedig Körösi Sándor orsz. képviselő urakra.

Failetmény kiosztása. A folyó 1881 évről járuló polgári failetmények kiosztása s az illetményes háztulajdonosok által minő aránybani kinyerése tárgyában, a folyó évi deczember hó 29-ik napján tartott bizottmányi közgyűlés 244 szám alatti határozata meghozatván ennek értelmében a végrehajtással megbizott tanács részéről az illetményes lakosság általi szoros alkalmazkodás végett a következő intézkedések tétetnek közhírre: 1-ször. A polgári failetmények folyó 1881 évről járuló, s az adószámvevőség által elkészített főkönyvben beiktatott mennyiségét csak a felöl failetményt elvező belső, és különösen a kútvárosi tizedekben lakó háztulajdonos nyel ki egészben, — a felöl illetménytel többel bíró pedig saját elhatározása folytán összesen kétezer öl mennyiségig a haláli külső, még pedig a Vasné és Teremi fele kaszálókban levő lakárakból, — és ezen mennyiségén túl a vasuti indóház melletti belső raktárakból száraz állapotban, 2-ször. Evégből minden failetményes háztulajdonos, adó könyvecskéje előmutatásával, a váltásra alkalmazott belső bizottosnál e szokott hivatali órákban, és a kijelölt hivatali helyiségben megjelenvén: ott polgári illetőségének fele részét a jövő január hó 5-ik napjától kezdve aként válthatja, hogy a haláli külső raktárakból nyere. dő minden egy meter öl száraz tölgy tűzifa kiváltási árban négy forint ötven krajczárt, a belső raktárakból pedig szinte egy meter öl után kilencz forintot azonnal lefizetni köteleztetik: önként értetődéven, hogy a felöl failetményes kivált értén összegnek szinte csak fele részét fizeti. 3-szor. A kiváltási paletának a belső rőzse bizottstól lett kinyerésével, az illetményes az elszállításnak eszközzése végett azon raktárnál jelentkezzek, megpedig a jövő 1882-ik év januárius hó 9-ik napjától kezdve, mely raktárból illetményét a fentebbiek szerint kiváltotta, s az ott alkalmazandó raktárkönyvvel vagy Botos szolgánál, a kiváltási paletát rakodó jeggyeli ellátás végett bemutatván: ennek megszerzésével mind a külső mind a belső raktárakban a részére kijelölendő és sorban következő ölle vagy öllekkel minden válogatás nélkül megelégedvén, azt vagy azokat felrakathatja szekerére illetőleg felrakóttathatja, — sőt a ki a külső raktárakból hozza haza illetményét, magát ugynevezett bemenővel és ellátni tartozik, mint a helyszinén lett felrakodás után ott kint nyrc. — mert a bemenő czédula nélkül felrakott fa eltovajlottak tekintetvén, az ilyen fa bárhol és mindenkor elvitetetik, az ellen cselekvő szekeres vagy illetményes pedig az erdő törvény értelmében megbüntetés végett az erdő bíróság elé állitattik. 4-szer. Sem a belső, sem anyival inkább a külső raktárakhoz reggeli 7 óra előtt közeledni, anyival inkább a rakodást önhatalmi

— Csak ő maga lehet, — viszonzá Jones mérgesen a kérdést feleslegesnek tartva. Azt mondám előbb még csak kettő el — a gróf és öcse, mindenki tudja, hogy ez Elster Pereivel. A harmadik testvér Georg meghalt, vagy jobban mondva meggyilkottatt.

— Meggyilkoltatt! — kiáltá ijedten a felügyelő.

— Nem látom által, minek lehetne ezt másnak nevezni mint gyilkosságnak, — viszonzá Jones. — Egy éjjel kiment a gróf vadászaival a vadorzók ellen, s agyonlövetett. Soha sem tudták hogy ki lötte meg, ámbár azt hiszem ha akarnám ujjal rá mutathatnék azon emberre. Megesküszöm, hogy úgy van, habr nincsa rá tanu.

— Mit mormog ön Jones? — kérde a felügyelő a kapust merőben vizsgálva, mert kétsége támadt vajjon már korán reggel, nem volt-e látogatáson az Elster Erimerben.

— En csak azt mondom a mit akkor a fél falu mondott. Markham ur. Ön még azon időbe nem volt itt. Elster ur a fiatal Georg ur tudni illik egy éjjel, midőn kemény munkára készülték, az örzökek ment s jutalmul meglovett.

Még elt néhány hetig, de nem lehetett rajta segítni. Még a megboldogult ídett rajta történt, ki nemsokára követte s azóta üresen áll a kastély.

(Folyt. köv.)

lassítá futását, úgy hogy tovább szaladt s ismét vissza kellett jönnie, hogy megállhasson rendes helyen.

A vezető leugrott helyéről és egy piszkos kinézésű másod osztályu kocsinak kinyitá ajtaját, melyből egy finom kinézésű ur szállt ki. Körülből huszonegy éves lehetett, magas sugar alakkal, előkelő urnak látszott. Jó állasu ruhái felé könnyű nyári felöltő volt vetve és rendkívül vonzó arczal bírt.

— Szabályellenes-e éjjeli vonathoz első osztályu kocsi kapcsolni? — kérde a vezetőt kellemes csengő hangon.

— Hm! — sohasem önök első osztályu utasok éjjeli vonattal! — Átalában alig akad valaki. Sokkal tovább vagyunk uton, semhogy valaki e vonatot használja.

— De talán mégis megtörténik néha? — viszonzá az idegen hangnyomattal. Semmi esetre sem hiszem, hogy a törvény parancsolná, bár mely osztályu kocsi tisztán nem tartását. — Nézze csak azt meg!

E szavaknál arra mutatott, melyből éppen kiszállt, aztán a felügyelőhöz fordult. A vezető vadul nézett utána és nagy zajjal becsapta a kocsiajtót.

— Nem érkezett-e a tegnapi vonattal málya Londonból? — kérde az idegen a felügyelőt.

— Nem semmi; legalább mennyire én emlékszem. — Mily néven?

— „Elster!”

Egy gyors pillantás a felügyelő szeméből volt e felelet következtében Elster volt t. i.

család nevek a Hortledoni grófoknak. Kiváncsi volt rá, vajjon ez is hozzájuk tartozik-e, vagy csak véletlenségből névrokon?

— Nem maradt vissza málya Jones? — kérde a kapust.

— Alig lehetséges! — felele, amaz kezét kalapján tartva. — Tegnap nem én voltam szolgálaton, hanem Jim. ő bizonyosa betette volna a máltárba, de az egész üres!

— Akkor bizonyosan Garchesterbe vitte — felelt az idegen és a vezetőhöz fordulva megbízta, nézze utána és a jövő vonattal küldené vissza, egyszersmind jó borra való nyomott kezébe.

A vezető erre tiszteletteljesen köszönt, mert most már tudta, ki az idegen és sajnálta, mialatt helyére vissza ült és a vonat gözölvé tova robogott, hogy előbb az ajtót oly hangosan bevágta.

Rögtön küldje ön fel, mihelyt megérkezik, — e szavakkal fordult az idegen ismét a felügyelőhöz.

— Hova fel uram?

Kissé csodálkozva emel fel az idegen utas fejét és az átelleni nagy házra mutatott azt hitte, hogy ösmerik.

— Hertledonba.

Tehát ő a családhoz tartozik! A felügyelő is kalapjához nyult. Ezalatt idegen megpillantá Jonest, ki még mindig közelebbről a háttérbe állt, s mielőtt a pályaudvart el hagyná következő szokat intéze hozzá:

— Jones! ön az valósággal?

— Igen méltóságos uram? felelt az le-

